

**ПРИКЛАД ЗАДАЧ З РОЗВ'ЯЗКОМ НА КОМПЛЕКСНИЙ
АТЕСТАЦІЙНИЙ ЕКЗАМЕН**
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 051 «Економіка» ОПП «Міжнародна економіка»
денної форми навчання

ЗАДАЧА 1

Розрахуйте показники міжнародної торгівлі:

1. Темп росту експорту
2. Темп росту імпорту
3. Темп росту зовнішньоторговельного обороту
4. Експорт на душу населення (за звітний період)
5. Імпорт на душу населення (за звітний період)
6. Експортну квоту
7. Імпортну квоту
8. Квоту зовнішньоторговельного обороту

Таблиця даних для розрахунку

Країна	Населення, млн. чол.		ВВП, млрд. дол. США		Експорт, млрд. дол. США		Імпорт, млрд. дол. США	
	Базовий період	Звітний період	Базовий період	Звітний період	Базовий період	Звітний період	Базовий період	Звітний період
Німеччина	82,9	83,2	3890	4120	1250	1300	1325	1423

Розв'язок

1. Темп росту експорту = $1300 / 1250 \times 100\% = 104,0\%$
2. Темп росту імпорту = $1423 / 1325 \times 100\% = 107,4\%$
3. Темп росту зовнішньоторговельного обороту =
 $(1300 + 1423) / (1250 + 1325) \times 100\% = 105,7\%$
4. Експорт на душу населення (за звітний період) =
 $1300 / 83,2 \times 1000 = 15\,625$ дол. США
5. Імпорт на душу населення (за звітний період) =
 $1423 / 83,2 \times 1000 = 17\,103,4$ дол. США
6. Експортну квоту = $1300 / 4120 \times 100\% = 31,6\%$
7. Імпортну квоту = $1423 / 4120 \times 100\% = 34,5\%$
8. Квоту зовнішньоторговельного обороту =
 $(1300 + 1423) / 4120 \times 100\% = 66,1\%$

ЗАДАЧА 2

Є дані про платіжний баланс країни за певний рік (млн. доларів США):

Експорт товарів: 1200

Імпорт товарів: 1500

Експорт послуг: 300

Імпорт послуг: 200

Доходи від інвестицій (отримані): 100

Доходи від інвестицій (виплачені): 150

Поточні трансферти (отримані): 50

Поточні трансферти (виплачені): 30

Прямі інвестиції за кордон: 200

Прямі інвестиції в країну: 250

Портфельні інвестиції за кордон: 100

Портфельні інвестиції в країну: 80

Інші інвестиції за кордон: 50

Інші інвестиції в країну: 70

Завдання:

1. Розрахуйте поточний рахунок платіжного балансу.
2. Розрахуйте рахунок капітальних операцій.
3. Розрахуйте фінансовий рахунок.
4. Визначте загальний платіжний баланс країни.

Розв'язок

1. Поточний рахунок:

- Торгівельний баланс: Експорт товарів - Імпорт товарів = $1200 - 1500 = -300$
- Баланс послуг: Експорт послуг - Імпорт послуг = $300 - 200 = 100$
- Баланс доходів: Доходи від інвестицій (отримані) - Доходи від інвестицій (виплачені) = $100 - 150 = -50$
- Поточні трансферти: Поточні трансферти (отримані) - Поточні трансферти (виплачені) = $50 - 30 = 20$

Сума поточного рахунку: $-300 + 100 - 50 + 20 = -230$

2. Рахунок капітальних операцій:

- Зазвичай рахунок капітальних операцій включає невеликі суми, такі як капітальні трансферти. Для цього завдання він вважається рівним нулю, якщо немає додаткових даних.

3. Фінансовий рахунок:

- Прямі інвестиції: Прямі інвестиції за кордон - Прямі інвестиції в країну = $200 - 250 = -50$
- Портфельні інвестиції: Портфельні інвестиції за кордон - Портфельні інвестиції в країну = $100 - 80 = 20$
- Інші інвестиції: Інші інвестиції за кордон - Інші інвестиції в країну = $50 - 70 = -20$

Сума фінансового рахунку: $-50 + 20 - 20 = -50$

4. Загальний платіжний баланс:

-230 (поточний рахунок) + 0 (рахунок капітальних операцій) + -50 (фінансовий рахунок) = -280

ЗАДАЧА 3

Українська компанія підписала договір на постачання **150 тонн пшениці** до Італії на умовах **CIF (порт Генуя)**.

- Ціна товару – **250 \$/т**
- Витрати на транспортування – **30 \$/т**
- Витрати на страхування – **5 \$/т**

Завдання:

- Якою буде загальна вартість контракту для покупця?

Розв'язок:

- За умовами **CIF**, продавець покриває транспортування та страхування.
- Вартість CIF = (Ціна товару + Транспорт + Страхування) × Кількість = $(250 + 30 + 5) \times 150 = 42\,750$ дол. США

ЗАДАЧА 4

Компанія з України експортує 10 тонн соняшникової олії до Франції на умовах **FOB (порт Одеса)**.

- Собівартість товару – 800 дол. США за 1 т
- Вартість доставки до порту Одеса – 50 дол. США за 1 т
- Витрати на навантаження – 20 дол. США за 1 т
- Мито та податки у країні імпортера – 5% від митної вартості •
- Фрахт судном від Одеси до порту Марсель – 70 дол. США за 1 т

Завдання:

Якою буде кінцева вартість товару для покупця?

Розв'язок

1. На умовах **FOB**, **продавець** відповідає за собівартість товару, доставку до порту відправлення (Одеса) та витрати на навантаження

Покупець бере на себе витрати на фрахтування, страхування (за потреби) а також мито та податки

Розрахунок вартості FOB:

Ціна = собівартість + доставка + навантаження = $800 + 50 + 20 = 870$ дол. США за 1 т

Ціна за 10 т = $870 \times 10 = 8700$ дол. США

Вартість для покупця:

Фрахтування = $70 \text{ дол. США} \times 10 = 700$ дол. США

Мито (5% від митної вартості FOB) = $5\% \times 8700 \text{ дол. США} = 435$ дол. США

Кінцева вартість для покупця = $8700 + 700 + 435 = 9835$ дол. США

ЗАДАЧА 5

Курси деяких валют світу за 1 дол. США становлять:

Польський злотий	4,04
ЄВРО	0,92
Українська гривня	41,25

Фунт стерлінгів	0,79
Японська єна	114,24

1. Розрахуйте зворотне котирування щодо кожної валюти.
2. Розрахуйте крос-курс кожної валюти до української гривні.

Розв'язок

Зворотне котирування:

$$1 \text{ польський злотий} = 1 / 4,04 = 0,25 \text{ дол. США}$$

$$1 \text{ Євро} = 1 / 0,92 = 1,09 \text{ дол. США}$$

$$1 \text{ українська гривня} = 1 / 41,25 = 0,02 \text{ дол. США}$$

$$1 \text{ фунт стерлінгів} = 1 / 0,79 = 1,27 \text{ дол. США}$$

$$1 \text{ японська єна} = 1 / 114,24 = 0,01 \text{ дол. США}$$

Крос-курс до української гривні:

$$1 \text{ українська гривня} = 4,04 / 41,25 = 0,09 \text{ польський злотий}$$

$$1 \text{ українська гривня} = 0,92 / 41,25 = 0,02 \text{ Євро}$$

$$1 \text{ українська гривня} = 0,79 / 41,25 = 0,02 \text{ фунт стерлінгів}$$

$$1 \text{ українська гривня} = 114,24 / 41,25 = 2,77 \text{ японська єна}$$

ЗАДАЧА 6

Обчислити реальну заробітну плату робітників і службовців після сплати податків в прогнозованому році та темп її приросту в порівнянні з базовим роком.

Вихідні дані:

1. Середньомісячна заробітна плата робітників і службовців зросте на 20 % в порівнянні з базисним роком, коли вона становила 8000 грн.
2. З урахуванням діючих ставок податку на доходи громадян утримання становитимуть 15 % нарахованої заробітної плати.
3. Темп росту цін на товари та тарифів на послуги, які надані робітникам і службовцям, обчислений в розмірі 108 % по відношенню до базисного року.
4. Реальна заробітна плата робітників і службовців після сплати податків в базисному році очікується в розмірі 6720 грн.

Розв'язок:

$$\text{З/П прогноз.} = 8000 * (1 + 20 / 100) = 9600 \text{ грн (грн.)}$$

$$\text{З/П прогноз. – утримання} = 9600 * (1 - 15 / 100) = 8160 \text{ (грн.)}$$

$$\text{Реальна З/П прогноз} = (8160 / 108) * 100 = 7555,56 \text{ (грн.)}$$

$$\text{Зростання} = ((7555,56 - 6720) / 6720) * 100 = 12,43\%$$